

Stosownie do art.2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) przepisy tej ustawy nie mają zastosowania do przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej.

Działalnością rolniczą, w rozumieniu tej ustawy jest działalność polegająca na wytwarzaniu produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa, szklarniowa i pod folią, produkcja roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcja zwierzęca typu przemysłowo-fermowego oraz hodowla ryb, a także działalność, w której minimalne okresy przetrzymywania zakupionych zwierząt i roślin, w trakcie których następuje ich biologiczny wzrost, wynoszą co najmniej:

- 1) miesiąc - w przypadku roślin,
- 2) 16 dni - w przypadku wysokointensywnego tuczu specjalizowanego gęsi lub kaczek,
- 3) 6 tygodni - w przypadku pozostałego drobiu rzeźnego,
- 4) 2 miesiące - w przypadku pozostałych zwierząt - licząc od dnia nabycia.

Natomiast działami specjalnymi produkcji rolnej są m.in. uprawy w szklarniach i ogrzewanych tunelach foliowych, uprawy grzybów i ich grzybni, uprawy roślin "in vitro" w rozmiarach określonych w tej ustawie.

A zatem do ustalenia wysokości przychodów ze sprzedaży przerobionych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli i chowu, o których mowa w przepisach art. 1 ust. 1 pkt 71a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzanych ustawą z dnia z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników nie mogą być wliczane przychody z działalności rolniczej w wyłączeniu działów specjalnych.

Jednocześnie informuję, że kwestie wystawiania faktur regulują przepisy działu X, rozdział 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2016 r. poz. 710 z późn.zm) zgodnie z którymi m.in. podatnik podatku od towarów i usług jest obowiązany wystawić fakturę.

Natomiast zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 z późn.zm.) jeżeli z odrębnych przepisów nie wynika obowiązek wystawienia faktury, podatnicy prowadzący działalność gospodarczą są obowiązani, na żądanie kupującego lub usługobiorcy, wystawić rachunek potwierdzający dokonanie sprzedaży lub wykonanie usługi. Obowiązek wystawienia rachunku, o którym mowa w § 1, nie dotyczy rolników sprzedających produkty roślinne i zwierzęce pochodzące z własnej uprawy, hodowli lub chowu, nieprzerobione lub nieprzetworzone sposobem przemysłowym, chyba że sprzedaż jest dokonywana w ich odrębnych, stałych miejscach sprzedaży poza obrębem uprawy, hodowli lub chowu, z wyjątkiem sprzedaży na targowiskach. Kwestie dotyczące rachunków regulują przepisy rozdziału 12 ustawy Ordynacja podatkowa.

Ponadto wyjaśniam, że zakres zbytu żywności wyprodukowanej przez podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze, w tym rolników, jest zdeterminowany przez formę działalności wybieraną przez dany podmiot, który decyduje o tym czy zamierza wprowadzać na rynek żywność w krótkich, czy też bardziej rozbudowanych łańcuchach dystrybucji. Jednocześnie do każdej z

wybranych przez te podmioty form działalności mają zastosowanie inne wymagania sanitarno-higieniczne, tym bardziej złożone, im dłuższy jest ten łańcuch i krąg ewentualnych odbiorców produkowanej żywności.

Jedną z takich form działalności jest handel detaliczny, którego definicja zawarta jest w rozporządzeniu (WE) nr 1787/2002 {Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463)}. Zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia (art. 3 ust. 7) pojęcie „handel detaliczny” oznacza cyt. „obsługę i/lub przetwarzanie żywności i jej przechowywanie w punkcie sprzedaży lub w punkcie dostaw dla konsumenta finalnego; określenie to obejmuje terminale dystrybucyjne, działalność cateringową, stołówki zakładowe, catering instytucjonalny, restauracje i podobne działania związane z usługami żywnościowymi, sklepy, centra dystrybucji w supermarketach i hurtownie”. Ten akt prawny w art. 3 ust. 18 zawiera także definicję „konsumenta finalnego”, przez którego należy rozumieć konsumenta środka spożywczego, który nie wykorzystuje żywności w ramach działalności przedsiębiorstwa spożywczego.

Z uwagi na fakt, że te pojęcia zostały zdefiniowane w przepisach prawa żywnościowego na poziomie unijnym, prawodawca krajowy nie może dokonywać modyfikacji przyjętych w tym zakresie rozwiązań.

Reasumując, zgodnie z obowiązującymi wprost przepisami unijnymi, działalność polegająca na handlu detalicznym żywnością jest przypisana do krótkich łańcuchów dystrybucji, gdzie zapewnione są bliskie relacje konsumenta i producenta. W ramach takiej działalności nie przewiduje się dostaw wyprodukowanej żywności do sklepów, czy też restauracji, które to podmioty nie mogą być traktowane jako konsumenci końcowi/finalni w myśl wyżej przytoczonej definicji.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze, w tym rolnicy, nadal będą mogły prowadzić sprzedaż wyprodukowanej żywności do sklepów, czy też restauracji, korzystając z innych niż handel detaliczny form działalności. Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników nie wprowadza zmian w tym zakresie. Przykładami takich form działalności są:

- 1) inne niż zajmujące się handlem detalicznym zakłady zatwierdzone przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- 2) zakłady zatwierdzone przez organy Inspekcji Weterynaryjnej;
- 3) działalność marginalna, lokalna i ograniczona;
- 4) dostawy bezpośrednie;
- 5) sprzedaż pośrednia.